

УКРАЇНА

(19) UA (11) 38373 (13) A

(51) 7 H03K5/07

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ НА ВИНАХІД

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ФОРМУВАННЯ КОРОТКИХ ІМПУЛЬСІВ

(21) 2000063767

(22) 27.06.2000

(24) 15.05.2001

(33) UA

(46) 15.05.2001, Бюл. № 4, 2001 р.

(72) Борисенко Анатолій Миколайович, Самсонов

Володимир Петрович, Свистун Віталій Григорович

(73) Харківський державний політехнічний
університет

(57) Спосіб формування коротких імпульсів, який полягає в тому, що організують активну довгу лінію, на початку лінії між землею лінії і загальною землею підключають активне навантаження $R_H = \rho$ на кінці лінії забезпечують режим холостого ходу, подають на вхід лінії ступеневий перепад напруги, який **відрізняється** тим, що паралельно активній довгій лінії розташовують пасивну довгу лінію у такий спосіб, щоб між активною і пасивною лініями існував ємнісний і індуктивний взаємозв'язок і ви-

конувалося співвідношення $\frac{C_V}{C_0} \neq \frac{L_V}{L_0}$, поєднують

землі обох ліній та загальну землю, навантажують входи обох ліній однаковими активними опорами

рівними: $R_{BX} = \sqrt{\frac{L_0 - L_V}{C_0 + C_V}}$ навантажують виходи

обох ліній однаковими активними опорами рівними

$R_{BHX} = \sqrt{\frac{L_0 + L_V}{C_0 - C_V}}$ при цьому на виході пасивної

лінії одержують прямокутний імпульс, тривалість якого дорівнює

$$\tau = \left| \sqrt{(L_0 - L_V)(C_0 + C_V)} - \sqrt{(L_0 + L_V)(C_0 - C_V)} \right|,$$

де L_0, L_V -власні і взаємні погонні індуктивності; C_0, C_V -власні і взаємні погонні ємності; l -довжина ліній; ρ - хвильовий опір лінії.

Винахід належить до імпульсної техніки і може бути використаний в потужних імпульсних генераторах коротких імпульсів.

Відомий спосіб формування коротких імпульсів [1] полягає в тому, що організують довгу лінію, підключають її вхід до джерела напруги з внутрішнім опором значно більшим хвильового опору лінії ($R_E \gg \rho$), після завершення процесу заряду лінії, до її виходу через ідеальний ключ підключають навантаження ($R_H = \rho$), при цьому з навантаження знімають короткий прямокутний імпульс.

Недоліки даного способу полягають: у тому, що існують обмеження на мінімально можливу щільність імпульсів, тому що через умову $R_E \gg \rho$ час заряду лінії набагато перевищує час розряду лінії, отже підготування лінії вимагає набагато більше часу, аніж формування імпульсу; у відсутності розв'язки джерела високої напруги і навантаження стосовно постійного струму, через що доводиться застосовувати розв'язуючий конденсатор, який спотворює фронти сформованого імпульсу [3]; в істотній похибці завдання тривалості імпульсу.

Відомий спосіб формування коротких імпульсів, у якому зняті обмеження на мінімально можливу щільність [2], який полягає в тому, що орга-

нізують довгу лінію, між входом і землею лінії підключають активне навантаження ($R_H = \rho$), забезпечують на виході лінії режим короткого замикання, подають на вхід лінії ступеневий перепад струму, при цьому з навантаження знімають прямокутний імпульс. Недоліки даного способу полягають: у тому, що відсутня розв'язка джерела високої напруги і навантаження щодо постійного струму, тому доводиться застосовувати розв'язуючий конденсатор, який спотворює фронти сформованого імпульсу; в істотній похибці завдання тривалості імпульсу.

Найбільш близьким за технічною сутністю до запропонованого є спосіб формування коротких імпульсів [2], який полягає в тому, що організують довгу лінію, на початку лінії між землею лінії і загальною землею, підключають активне навантаження ($R_H = \rho$), на кінці лінії забезпечують режим холостого ходу, подають на вхід лінії ступеневий перепад напруги, при цьому з навантаження знімають прямокутний імпульс. Недоліки даного способу полягають: у тому, що відсутня розв'язка джерела високої напруги і навантаження щодо постійного струму, тому доводиться застосовувати розв'язуючий конденсатор, який спотворює фрон-

ти сформованого імпульсу; в істотній похибці завдання тривалості імпульсу.

В основу способу формування коротких імпульсів поставлено задачу в раніше відомому способі формування імпульсів, який полягає в тому, що організують активну довгу лінію, на початку лінії між землею лінії і загальною землею підключають активне навантаження ($R_H = \rho$), на кінці лінії забезпечують режим холостого ходу, подають на вхід лінії ступеневий перепад напруги; шляхом того, що паралельно активній довгій лінії розташовують пасивну довгу лінію у такий спосіб, щоб між активною і пасивною лініями існував ємнісний і індуктивний взаємозв'язок і виконувалося співвідношення

$$\frac{C_V}{C_0} \neq \frac{L_V}{L_0},$$

поєднують землі обох ліній та загальну землю, навантажують входи обох ліній однаковими активними опорами рівними:

$$R_{BX} = \sqrt{\frac{L_0 - L_V}{C_0 + C_V}},$$

навантажують виходи обох ліній однаковими активними опорами рівними:

$$R_{BHX} = \sqrt{\frac{L_0 + L_V}{C_0 - C_V}},$$

забезпечують таку розв'язку щодо постійного струму між джерелом високої напруги і навантаженням, яка не спотворює фронти сформованого імпульсу, а також забезпечують підвищення точності завдання тривалості сформованого імпульсу, при цьому на виході пасивної лінії одержують прямокутний імпульс, тривалість якого дорівнює

$$\tau = \left| \sqrt{(L_0 - L_V)(C_0 + C_V)} - \sqrt{(L_0 + L_V)(C_0 - C_V)} \right|,$$

де L_0, L_V - власні і взаємні погонні індуктивності, C_0, C_V - власні і взаємні погонні ємності, l - довжина ліній, ρ - хвильовий опір лінії.

Винахід ілюструється кресленнями, де на фіг.1 зображена модель двох взаємодіючих ліній у вигляді п'ятиполюсника; фіг.2 - модель першої еквівалентної лінії у вигляді триполюсника; фіг.3 - модель другої еквівалентної лінії у вигляді триполюсника; фіг.4 - часові діаграми напруг на входах і виходах першої еквівалентної лінії; фіг. 5 - часові діаграми напруг на входах і виходах другої еквівалентної лінії; фіг.6 - часові діаграми, що ілюструють одержання короткого імпульсу в пасивній лінії. Спосіб Г

$$\begin{cases} \frac{dI}{dx} = -j\omega C U \\ \frac{dU}{dx} = -j\omega L I \end{cases},$$

розташовують пасивну лінію і забезпечують між цими лініями ємнісний та індуктивний взаємозв'язок таким чином, щоб

$$\frac{C_V}{C_0} \neq \frac{L_V}{L_0},$$

з [4] відомо, що отримана при цьому сукупність ліній описується

системою диференціальних рівнянь (1):

$$\begin{cases} \frac{dI^P}{dx} = -j\omega C_0 \dot{U}^a + j\omega C_V \dot{U}^P \\ \frac{dI^a}{dx} = -j\omega C_0 \dot{U}^P + j\omega C_V \dot{U}^a \\ \frac{d\dot{U}^a}{dx} = -j\omega L_0 I^a - j\omega L_V I^P \\ \frac{d\dot{U}^P}{dx} = -j\omega L_0 I^P - j\omega L_V I^a \end{cases} \quad (1)$$

де I^a, I^P - струми в активній і пасивній лініях;

$\dot{U}^a, \dot{U}^P$ - напруги в активній і пасивній лініях; L_0, L_V - власні і взаємні погонні індуктивності; C_0, C_V - власні і взаємні погонні ємності.

Входи обох ліній навантажують однаковими

$$\text{активними опорами, рівними: } R_{BX} = \sqrt{\frac{L_0 - L_V}{C_0 + C_V}},$$

виходи обох ліній навантажують також однаковими активними опорами, рівними:

$$R_{BHX} = \sqrt{\frac{L_0 + L_V}{C_0 - C_V}}.$$

На вхід активної лінії подають ступеневий перепад напруги: $u(t) = E \cdot l(t)$,

де E - амплітуда перепаду;

$$l(t) = \begin{cases} 0, t \leq 0 \\ 1, t > 0 \end{cases},$$

а на виході пасивної лінії при цьому одержують імпульс тривалістю:

$$\tau = \left| \sqrt{(L_0 - L_V)(C_0 + C_V)} - \sqrt{(L_0 + L_V)(C_0 - C_V)} \right|$$

і амплітудою:

$$U_a = \frac{E z_{B1}}{2(z_{B1} + z_{B2})},$$

де E - амплітуда перепаду;

$$z_{B1} = \sqrt{\frac{L_0 - L_V}{C_0 + C_V}}; z_{B2} = \sqrt{\frac{L_0 + L_V}{C_0 - C_V}};$$

Для ілюстрації одержання виразів для тривалості і амплітуди сформованого імпульсу введемо позначення:

$$\begin{cases} L_{E1} = L_0 - L_V \\ L_{E2} = L_0 + L_V \\ C_{E1} = C_0 + C_V \\ C_{E2} = C_0 - C_V \end{cases} \quad (2)$$

$$\begin{cases} i_{e1} = i^a - i^p \\ i_{e2} = i^a + i^p \\ u_{e2} = u^a + u^p \\ u_{e1} = u^a - u^p \end{cases} \quad (3a)$$

або

$$\begin{cases} I_{E1} = I^a - I^p \\ I_{E2} = I^a + I^p \\ \dot{U}_{E2} = \dot{U}^a + \dot{U}^p \\ \dot{U}_{E1} = \dot{U}^a - \dot{U}^p \end{cases} \quad (3b)$$

З(2) і (3) одержуємо:

$$\begin{cases} L_0 = \frac{L_{E1} + L_{E2}}{2} \\ L_V = \frac{L_{E2} - L_{E1}}{2} \\ C_0 = \frac{C_{E1} + C_{E2}}{2} \\ C_V = \frac{C_{E1} - C_{E2}}{2} \end{cases} \quad (4)$$

$$\begin{cases} i^a = \frac{i_{e1} + i_{e2}}{2} \\ i^p = \frac{i_{e2} - i_{e1}}{2} \\ u^a = \frac{u_{e1} + u_{e2}}{2} \\ u^p = \frac{u_{e2} - u_{e1}}{2} \end{cases} \quad (5a)$$

або

$$\begin{cases} I^a = \frac{I_{E1} + I_{E2}}{2} \\ I^p = \frac{I_{E2} - I_{E1}}{2} \\ \dot{U}^a = \frac{\dot{U}_{E1} + \dot{U}_{E2}}{2} \\ \dot{U}^p = \frac{\dot{U}_{E2} - \dot{U}_{E1}}{2} \end{cases} \quad (5b)$$

Підставляємо (4) і (5b) у (1), одержуємо:

$$\begin{cases} \frac{dI_{E2}}{dx} = -j\omega C_{E2} \dot{U}_{E2} \\ \frac{dI_{E1}}{dx} = -j\omega C_{E1} \dot{U}_{E1} \\ \frac{d\dot{U}_{E2}}{dx} = -j\omega L_{E2} I_{E2} \\ \frac{d\dot{U}_{E1}}{dx} = -j\omega L_{E1} I_{E1} \end{cases} \quad (6)$$

Система рівнянь (6) являє собою дві незалежні системи.

$$\begin{cases} \frac{dI_{E2}}{dx} = -j\omega C_{E2} \dot{U}_{E2} \\ \frac{d\dot{U}_{E2}}{dx} = -j\omega L_{E2} I_{E2} \end{cases}, \quad (7)$$

$$\begin{cases} \frac{dI_{E1}}{dx} = -j\omega C_{E1} \dot{U}_{E1} \\ \frac{d\dot{U}_{E1}}{dx} = -j\omega L_{E1} I_{E1} \end{cases}, \quad (8)$$

кожна з яких є телеграфними рівняннями окремої довгої лінії.

Загальним рішенням системи (7) є:

$$\begin{cases} I_{E2} = A e^{\gamma 2x} + B e^{-\gamma 2x} \\ \dot{U}_{E2} = -A z_{B2} e^{\gamma 2x} + B z_{B2} e^{-\gamma 2x} \end{cases}, \quad (9)$$

де

$$\gamma 2 = j\omega \sqrt{L_{E2} C_{E2}} = j\omega \sqrt{(L_0 + L_V)(C_0 - C_V)};$$

$$z_{B2} = \sqrt{\frac{L_{E2}}{C_{E2}}} = \sqrt{\frac{L_0 + L_V}{C_0 - C_V}}.$$

Загальним рішенням системи (8) є:

$$\begin{cases} I_{E1} = A e^{\gamma 1x} + B e^{-\gamma 1x} \\ \dot{U}_{E1} = -A z_{B1} e^{\gamma 1x} + B z_{B1} e^{-\gamma 1x} \end{cases}, \quad (10)$$

$$\text{де } \gamma 1 = j\omega \sqrt{L_{E1} C_{E1}} = j\omega \sqrt{(L_0 - L_V)(C_0 + C_V)};$$

$$z_{B1} = \sqrt{\frac{L_{E1}}{C_{E1}}} = \sqrt{\frac{L_0 - L_V}{C_0 + C_V}}.$$

Таким чином, за допомогою заміни (4,5) з двох взаємодіючих ліній одержали дві еквівалентні незалежні довгі лінії. Тепер здобудемо зовнішні кола незалежних ліній, які еквівалентні зовнішнім колам зв'язаних ліній.

Запишемо межові умови для п'ятиполюсника, зображеного на (фіг 1)

$$\begin{cases} u_a^{ex} = e(t) - i_a^{ex} R_{ex} \\ u_p^{ex} = -i_p^{ex} R_{ex} \\ u_a^{вих} = i_a^{вих} R_{вих} \\ u_p^{вих} = i_p^{вих} R_{вих} \end{cases}, \quad (11)$$

де $u_a^{вх}, u_p^{вх}$ - напруги на входах активної і пасивної ліній; $u_a^{вих}, u_p^{вих}$ - напруги на виходах активної і пасивної ліній; $i_a^{вх}, i_p^{вх}$ - струми на

входах активної і пасивної ліній; $i_a^{вих}, i_p^{вих}$ - струми на виходах активної і пасивної ліній.

Підставляємо (5) у (11) і одержуємо:

$$\begin{cases} u_{e2}^{ex} = e(t) - i_{e2}^{ex} R_{ex} \\ u_{e1}^{ex} = e(t) - i_{e1}^{ex} R_{ex} \\ u_{e2}^{вих} = i_{e2}^{вих} R_{вих} \\ u_{e1}^{вих} = i_{e1}^{вих} R_{вих} \end{cases}, \quad (12)$$

де u_{e1}^{BX}, u_{e2}^{BX} - напруги на входах першої і другої еквівалентних ліній; $u_{e1}^{вих}, u_{e2}^{вих}$ - напруги на виходах першої і другої еквівалентних ліній; i_{e1}^{BX}, i_{e2}^{BX} - струми на входах першої і другої еквівалентних ліній; $i_{e1}^{вих}, i_{e2}^{вих}$ - струми на виходах першої і другої еквівалентних ліній.

Уявимо лінії (7) і (8) у вигляді триполюсників, що мають зовнішні кола (фіг.2,3) і запишемо для них межові умови:

$$\begin{cases} u_{e2}^{BX} = e_1(t) - i_{e2}^{BX} R_{E1} \\ u_{e1}^{BX} = e_2(t) - i_{e1}^{BX} R_{E2} \\ u_{e2}^{вих} = R_{E3} i_{e2}^{вих} \\ u_{e1}^{вих} = R_{E4} i_{e1}^{вих} \end{cases}, \quad (13)$$

Прирівнюючи праві частини (12) і (13) одержуємо вирази переходу від навантажень і джерела зв'язаних ліній до навантажень і джерел незалежних довгих ліній.

$$\begin{aligned} R_{E1} &= R_{E2} = R_{BX}; \\ R_{E3} &= R_{E4} = R_{вих}; \\ e(t)_1 &= e(t)_2 = e(t). \end{aligned} \quad (14a, б, в)$$

Тепер, коли відомі межові умови для кожної еквівалентної довгої лінії, можна знайти приватне рішення для еквівалентних ліній.

У нашому випадку маємо $e(t) = E \cdot 1(t)$,

$$\text{де } E \text{ - амплітуда перепаду; } 1(t) = \begin{cases} 0, t \leq 0 \\ 1, t > 0. \end{cases}$$

Якщо :

$$\begin{aligned} R_{BX} &= Z_{B1} \\ R_{вих} &= Z_{B2}, \end{aligned} \quad (15)$$

тоді в першій лінії буде присутнє однократне віддзеркалення від кінця лінії, а в другій лінії віддзеркалення будуть відсутні. Побудуємо часові діаграми процесів, що відбуваються у лініях при межових умовах (14). Часові залежності напруг на входах і виходах першої еквівалентної лінії зображені на фіг(4), а другої - на фіг(5), де u_{e1}^{BX}, u_{e2}^{BX} - напруги на входах першої і другої еквівалентних ліній; $u_{e1}^{вих}, u_{e2}^{вих}$ - напруги на виходах першої і другої еквівалентних ліній; τ_1, τ_2 затримки вихідного сигналу відносно вхідного в першій і другій лініях відповідно.

Розглянемо ці величини більш докладно. З [5] відомо, що амплітуда напруги на початку лінії виражається співвідношенням:

$$U_B = \frac{Ez_B}{R_{\Gamma} + z_B}, \quad (16)$$

де U_B - амплітуда фронту хвилі, що поширюється уздовж лінії; E - амплітуда джерела перепаду напруги; R_{Γ} - внутрішній опір джерела перепаду напруги; z_B - хвильовий опір лінії.

Напруга на навантаженні виражається співвідношенням:

$$U_H = \frac{2U_B R_H}{R_H + z_B}, \quad (17)$$

де U_H - напруга на навантаженні; R_H - опір навантаження.

Підставляючи (16) у (17) з урахуванням навантажень і хвильових опорів одержуємо:

$$U_{E1}^{вих} = \frac{2Ez_{B1} R_{вих}}{(z_{B1} + R_{BX})(z_{B1} + R_{вих})}; \quad (18)$$

$$U_{E2}^{вих} = \frac{2Ez_{B2} R_{вих}}{(z_{B2} + R_{BX})(z_{B2} + R_{вих})}. \quad (19)$$

Використовуючи рівність (15) одержуємо:

$$U_{E1}^{вих} = U_{E2}^{вих} = U = \frac{Ez_{B1}}{(z_{B1} + z_{B2})}. \quad (20)$$

З [6] відомо, що час запізнення сигналу в довгій лінії без утрат визначається виразом:

$$\tau = l\sqrt{LC}$$

де l - довжина лінії; L, C - погонна індуктивність та погонна ємність лінії.

Приймаючи до уваги (2) маємо:

$$\tau_1 = l\sqrt{L_{E1} C_{E1}} = l\sqrt{(L_0 - L_V)(C_0 + C_V)}; \quad (21)$$

$$\tau_2 = l\sqrt{L_{E2} C_{E2}} = l\sqrt{(L_0 + L_V)(C_0 - C_V)}; \quad (22)$$

де τ_1, τ_2 запізнення сигналу в першій і другій лініях відповідно; l - довжина лінії; L_{E1}, L_{E2} - погонні індуктивності першої і другої еквівалентних ліній;

C_{E1}, C_{E2} - погонні ємності еквівалентних ліній.

Отже напруга на виході першої еквівалентної лінії матиме вигляд:

$$U_{E1}^{вих}(t) = U \cdot 1(t - \tau_1), \quad (23)$$

а на виході другої еквівалентної лінії:

$$U_{E2}^{вих}(t) = U \cdot 1(t - \tau_2), \quad (24)$$

де U - визначається виразом (20).

Використовуючи правила переходу від напруг і струмів еквівалентних ліній до напруг і струмів вихідних зв'язаних ліній (5а), одержуємо вираз для напруги на виході пасивної лінії:

$$U_p^{вих}(t) = \frac{U[1(t - \tau_2) - 1(t - \tau_1)]}{2}. \quad (25)$$

Напруги на виходах еквівалентних ліній і на виході пасивної лінії показані на (фіг.6). З отриманого виразу (25) очевидно, що сигнал на виході пасивної лінії являє собою імпульс амплітудою:

$$\frac{U}{2} = \frac{Ez_{B1}}{2(z_{B1} + z_{B2})} \text{ і тривалістю:}$$

$$\tau = |\tau_2 - \tau_1| = \left| \sqrt{(L_0 - L_V)(C_0 + C_V)} - \sqrt{(L_0 + L_V)(C_0 - C_V)} \right|.$$

Причому якщо $1 \neq 0$ тривалість сформованого імпульсу τ не дорівнює нулю, тому що з

$$\frac{C_V}{C_0} \neq \frac{L_V}{L_0} \text{ слідує } \tau_1 \neq \tau_2.$$

Покажемо, що при малих тривалостях імпульсів, а отже при малих довжинах ліній запропонований спосіб дає меншу похибку, ніж раніше відомі способи.

Для зв'язаних довгих ліній тривалість імпульсу знаходиться з виразу:

$$\tau_{\text{и}}^* = \frac{(\gamma_2 - \gamma_1)l_1}{j\omega}, \quad (26)$$

$$\text{де } \gamma_1 = j\omega \sqrt{(L_0 - L_V)(C_0 + C_V)},$$

$\gamma_2 = j\omega \sqrt{(L_0 + L_V)(C_0 - C_V)}$ - постійні поширення зв'язаної довгої лінії; l_1 - довжина зв'язаних довгих ліній.

В раніше відомих способах тривалість імпульсу виражається формулою:

$$\tau_{\text{и}} = \frac{2\gamma l}{j\omega}, \quad (27)$$

де $\gamma = \sqrt{LC}$ - постійні поширення; l - довжина лінії.

Тоді

$$\tau_{\text{и}}^* + \Delta\tau_{\text{и}}^* = \frac{(\gamma_2 - \gamma_1 + \Delta\gamma_1 + \Delta\gamma_2)(l_1 + \Delta l_1)}{j\omega}; \quad (28)$$

$$\tau_{\text{и}} + \Delta\tau_{\text{и}} = \frac{2(\gamma + \Delta\gamma)(l + \Delta l)}{j\omega}, \quad (29)$$

де $\Delta\gamma_1$, $\Delta\gamma_2$ - похибки обчислення постійних поширення зв'язаних ліній; $\Delta\gamma$ - похибка обчислення постійної поширення окремої лінії; Δl_1 , Δl - похибки виміру довжини зв'язаних ліній довжини окремої лінії відповідно.

З урахуванням того, що добуток двох малих величин є величиною меншого порядку, то $\Delta l_1(\Delta\gamma_1 + \Delta\gamma_2) \approx 0$, $\Delta l \Delta\gamma \approx 0$ і абсолютну похибку тривалості імпульсів у запропонованому і раніше відомих способах відповідно можна подати у вигляді:

$$\Delta\tau_{\text{и}}^* = \frac{l_1(\Delta\gamma_1 + \Delta\gamma_2) + \Delta l_1(\gamma_2 - \gamma_1)}{j\omega}; \quad (30)$$

$$\Delta\tau_{\text{и}} = \frac{l\Delta\gamma + \Delta l\gamma}{j\omega}. \quad (31)$$

Тому що однакові величини вимірюються однаковими засобами, то можна записати:

$$\Delta\gamma_1 = \Delta\gamma_2 = \Delta\gamma; \quad \Delta l_1 = \Delta l. \quad (32)$$

З урахуванням (32) маємо:

$$\Delta\tau_{\text{и}}^* = \frac{l_1 2\Delta\gamma + \Delta l_1(\gamma_2 - \gamma_1)}{j\omega}. \quad (33)$$

Запишемо відносну похибку тривалості імпульсів для запропонованого способу:

$$\delta_{\tau}^* = \frac{(l_1 2\Delta\gamma + \Delta l_1(\gamma_2 - \gamma_1))j\omega}{j\omega(\gamma_2 - \gamma_1)l_1};$$

або

$$\delta_{\tau}^* = \frac{2\Delta\gamma}{(\gamma_2 - \gamma_1)} + \frac{\Delta l_1}{l_1}. \quad (34)$$

Відповідно відносна похибка тривалості імпульсів для раніше відомих способів матиме вигляд:

$$\delta_{\tau} = \frac{(l\Delta\gamma + \Delta l\gamma)j\omega}{j\omega 2\gamma l};$$

або

$$\delta_{\tau} = \frac{\Delta\gamma}{2\gamma} + \frac{\Delta l}{2l}. \quad (35)$$

Якщо прийняти $\frac{\gamma}{\gamma_2 - \gamma_1} = k$ тоді $\gamma_2 - \gamma_1 = \frac{\gamma}{k}$.

З виразів (26), (27) для $\tau_{\text{и}}^* = \tau_{\text{и}}$ слідує:

$$l_1 = kl. \quad (36)$$

С урахуванням (36) запишемо:

$$\delta_{\tau}^* = \frac{2k\Delta\gamma}{\gamma} + \frac{\Delta l}{kl}. \quad (37)$$

Оскільки при $\Delta l \neq 0$ $\lim_{l \rightarrow 0} \frac{\Delta l}{l} = \infty$, то при ма-

лих l у виразах (35) і (37) визначальним є другий доданок. Отже при малих l справедливо:

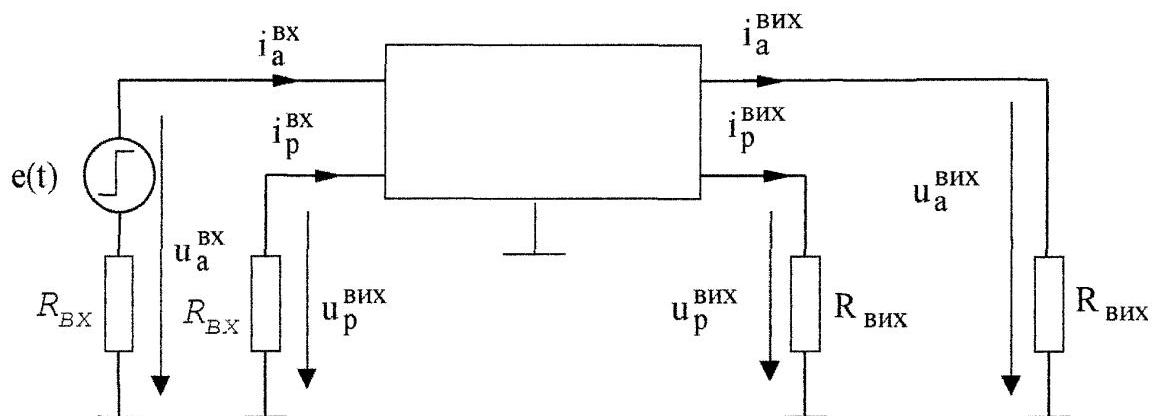
$$\delta_{\tau}^* \approx \frac{\Delta l}{kl}; \quad (38)$$

$$\delta_{\tau} \approx \frac{\Delta l}{2l}. \quad (39)$$

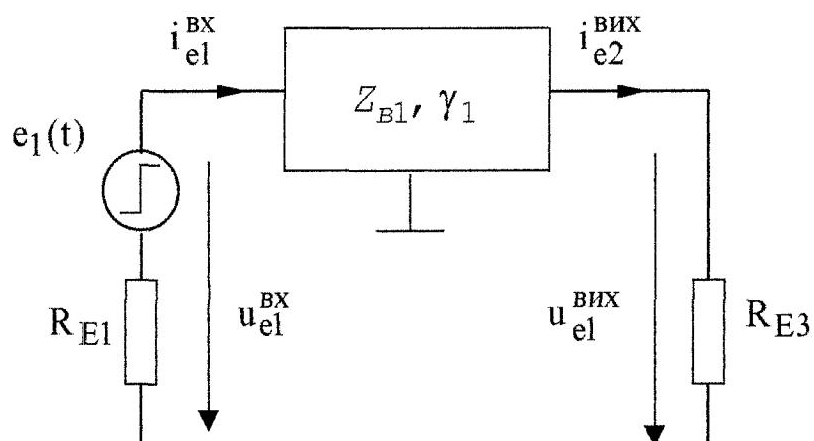
Виходячи з того що $k \gg 1$ можна зробити висновок що $\delta_{\tau}^* < \delta_{\tau}$.

Джерела інформації:

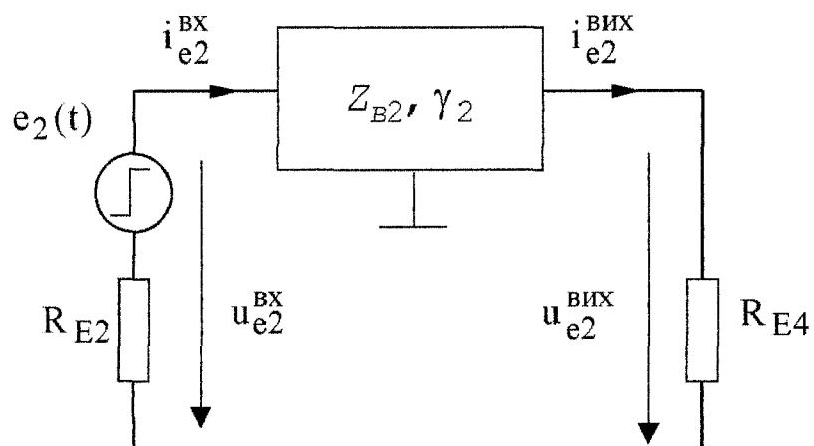
1. Месяц Г.А. Генерирование мощных наносекундных импульсов. М.: Сов. Радио, 1974.
2. Агаханян Т.М., Гаврилов Л.Е., Мищенко Б.Г. Основы наносекундной импульсной техники. М.: Сов. Радио, 1976.
3. Стрюков Б. А., Мандрик И. В., Суржиков В.Ф. Перспективы развития и применения формирователей короткоимпульсных сигналов. - Радиотехника, 1995, №9.
4. Савельев А. Я., Овчинников В. А. Конструирование ЭВМ и систем.
5. Моругин Л. А., Глебович Г. В. Наносекундная импульсная техника. М.: Сов. Радио, 1964.
6. Бессонов Л. А. ТОЭ М.: Высш. шк., 1973

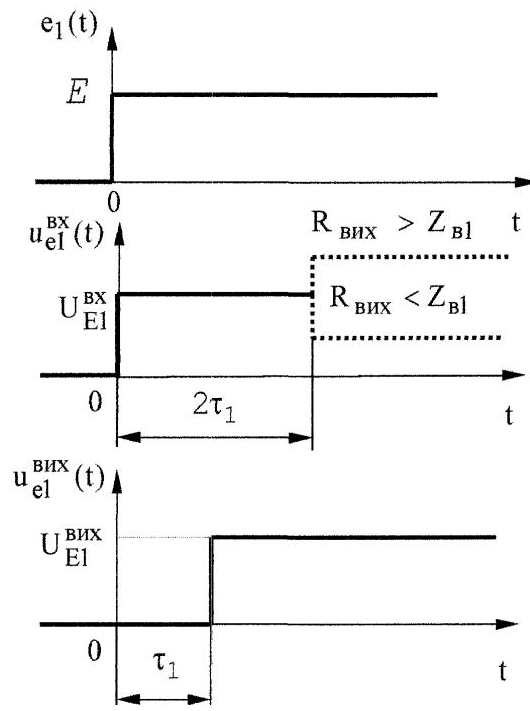
Фиг. 1

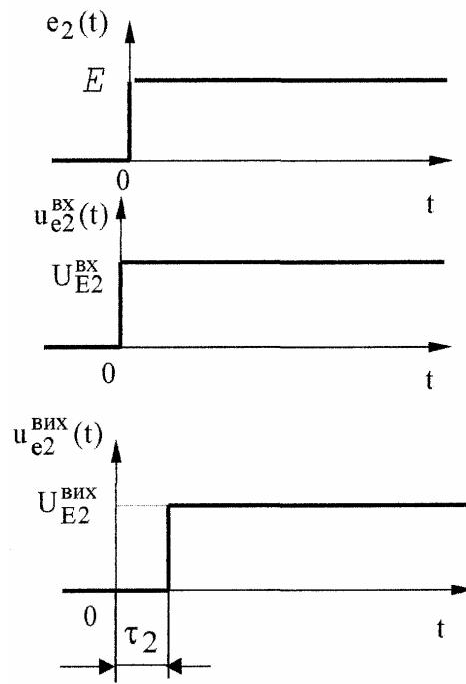
Фиг. 2

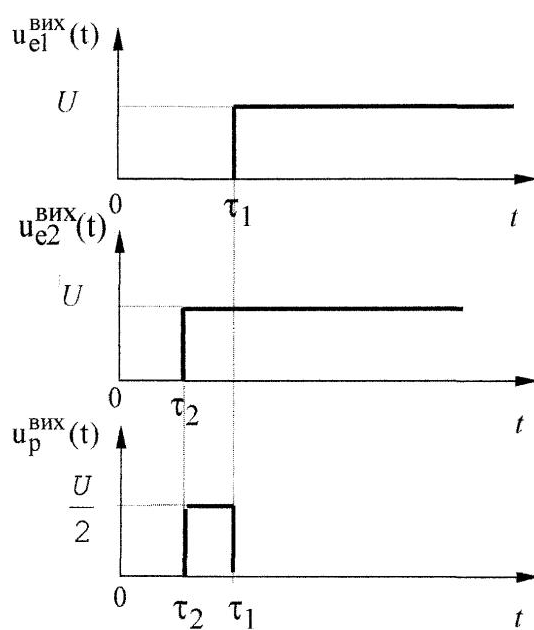
Фиг. 3

Фиг. 4

Фиг. 5

Фіг. 6

ДП "Український інститут промислової власності" (Укрпатент)
Україна, 01133, Київ-133, бульв. Лесі Українки, 26
(044) 295-81-42, 295-61-97

Підписано до друку _____ 2001 р. Формат 60x84 1/8.
Обсяг _____ обл.-вид. арк. Тираж 50 прим. Зам. _____

УкрІНТЕІ, 03680, Київ-39 МСП, вул. Горького, 180.
(044) 268-25-22
